

Florals, els regala el *Liberalismo es pecado*, del Dr. Sardá.

Si son els radicals els ofrenarà una obra de Renan. ¿Qué li te a n'ell?

Recordem que en certa ocasió, quan ell figurava dintre el Consistori, li preguntà cert amic seu, ¿qué tal l'Ajuntament de Granollers? I respongué en Francisco: molt malament de sal, pero molt bé de salero. ¿No inclou aquesta resposta un sarcasme pera la hisenda municipal?

Mica a mica va en Torras evidenciantse davant dels seus electors; res violent pot durar; ja ho saben a Badalona, a Sant Feliu i a molts pobles; ja ho sap també ell.

Ben clar es va fent el perquè els Torras han pensat viurer a fora.

No per ganer, per força; han fugit per no dir, han sigut desterrats.

Els Torras van perdent també la sal, i fins el salero.

DE VITICULTURA

II

PROCEDENCIA I CLASIFICACIÓ

Aquesta planta parassitaria, lo mateix que el *Oidium Tuckeri*, resulta ser també originaria d'América. En l'any 1834 va esser coneguda als Estats Units per la banda del Atlàntic, en els grans llocs del golf de Mèxic, en la Pensilvania, l'Estat de New-York, l'Ohio, l'Illinois, etc. Berkeley classificà aquest microscòpic bolet en nova especie vegetal amb el nom de *Botrytis viticola*. En 1863 M. Bary l'incloué al genre *Peronospora* amb el nom *Peronospora viticola*. Més posteriorment, degut a un estudi morfològic fet per Schöeter (1) dels diversos genres d'aquesta familia, ha subdividit el genre *Peronospora* en un de nou: *Plasmopara*, en el quin hi ha posat el mildiu, batejant-lo amb lo nom científic de *Plasmopara viticola*.

La seva aparició a Europa.—Al any 1878 M. Planchon va reconeixer-la a França en unes fulles de Jaquez, essent, la primera vegada que's manifestà la seva aparició a Europa, invadint ràpidament el vinyat francès. Entre'ls anys de 1879 al 1885 s'estengué per tots els vinyats del vell continent, motivant, aquest minúscul bolet, la minva o total pèrdua de llurs cullites.

A Catalunya aparegué simultàneament amb gran intensitat per totes les seves comarcas vitícoles. Les cullites dels anys 1884 i 1885 quedaren destruïdes i el poc vi que's recolectà resultà de calitat infima.

Mercés a la campanya de divulgació empresa per nostre benemérit Institut Català de San Isidro, propagant els éxits assolits a França contra la malaltia, mitjantsant les pulveritzacions d'aigua amb sals d'aram en disolució, s'aixecà l'esperit decaigut de nostres viticultors i al any 1886 ja's generalitzà, el sulfatar, per tota nostra terra.

¿Qui descobrí les sals d'aram com a preventiu?—En concret no se sab quin fou el primer d'usar el sulfat d'aram contra'l mildiu. Se diu que'ls vinyaters del Medoc (França) tenien la costum d'embrutar els ceps que vorejaban els camins, de sulfat d'aram i cals, per a evitar que'ls vianants prenguessin raïms, observant quan la invasió del mildiu, que'ls tals ceps es conservaban sans i fullats, mentre els demés esdevenien plens de mildiu. Més en

aqueixes observacions no se'ls donà publicitat, quedant per tant ignorades pels de fora d'aquella comarca.

En Setembre de 1884, fou presentada a la Academia de Ciències, una memoria de M. A. Perrey sobre la influencia del sulfat d'aram contra el mildiu. Pel Novembre del mateix any, M. Paul Esteve en *Le Progrès Agricole et Viticole*, recomanava uns polvos a base de sulfat d'aram pulveritzat. Al mateix any en una circular del ministre d'Agricultura, adreçada als professors departamentals, se els ordena que fassin experiments amb el sulfat d'aram, i comuniquin als agricultors els resultats que obtinguin. Per fi, Millardet comunica llurs experiències fetes a la Societat d'Agricultura de la Gironda, de resultats tant convincents que, desde aquella hora en avant, es generalitzà per a tot Europa l'us del sulfat de coure.

Vida i reproducció de la paràssita.—La *Plasmopara viticola* s'alimenta de las parts verdes del cep, mitjantsant el seu aparell nutritiu o *mycelium* quin vegeta al interior dels teixits vegetals, sobresortint tant sols els conidiofors que porten a llurs extrems l'aparell reproductor d'espores o llevors d'istiu, pels quals s'efectua la reproducció durant el període vegetatiu del cep. Per la part interior dels teixits també està proveïda de uns altres organs de reproducció quins, a la tardor, sementen espores d'hivern, quina especial constitució els posa a cubert de les inclemències del temps invernal, per a aixís millor assegurar-li llur reproducció al any següent.

L'afelpat blanquinós que s'observa en les tacas de mildiu per la part inferior dels pampols, son els filaments o conidis, de 0'010 mm. llarg per 0'016 mm. ample (2) quins partint del *mycelium* passen al exterior per entre-mltj dels diminuts foradets de transpiració o siguin, poros o *stomatas*, en nombre de 4 a 5 per cada poro. Quan els *estirigmates*, extrems de les conidis, están abultats amb els espores o llevors, vistos en augment s'assemblan en un raïm. Els conidis els quins el vent transporta d'un lloc al altre, son incolors i van recuberts de un protoplasma granulós *zoosporos*, sense membrana, per mitjà del qual germinen promptament si s'escauen trobarse demunt d'un cep favoregut per un ambient humit i entre el 25° i 30° de temperatura; si el medi es sec es moren perquè s'els buida el líquid protoplasmàtic sens poder germinar.

El *mycelium* s'introdueix entre les cèlules vegetals sens atravesarles, formant-se damunt d'ell reinflaments xucladors quins trencant les parets celulars s'hi endintzan per a nodrir-s'hi, alterant de tal manera els teixits que, observant una fulla de cep a tras-llum s'hi manifesten clarament les alteracions produïdes per la paràssita. La membrana de que va revestit el *mycelium* es de consistència més dura que la materia de que's componen els teixits vegetals del cep; per aquest motiu no es possible destruir-la per cap mitjà sens perjudicar al cep.

Els ous d'hivern o espores, quins son esfèrics i tenen les dimensions de 0'025 mm. per 0'030 mm. es formen, com hem vist, al interior dels teixits i están proveïts de un revestiment tan dur que fins germinan després d'haver-los ingerit els animals herbívors. A'n aixó es deguda la seva anual reproducció, la qual no seria possible si es tingués de fer per espores d'istiu, els frets els destruirían.

Com s'introdueix a la planta.—Segons M. Millardet els gèrmens del mildiu s'introdueixen a dins dels teixits vegetals per la cara superior de les fulles: Es comprén perfectament que sigui aixís. Sabent que una humitat i temperatura adequades provoquen la germinació, tenim que, la rosada i gotes de pluja, quedant sempre a la cara superior dels pampols en resulta que, tant l'humitat com la major intensitat de calor solar se localitza en

aquesta superfície i els espores que amb antelació els vents hi han dipositat, germinen a las poques hores. Quant l'humitat es sols al aire i no's formen gotes de rosada ni de pluja, no germina cap esporo. En corroboració d'aixó, desde a uns quants anys he vingut observant en vinyats de Sant Feliu de Codines, situats al peu d'una faixa acinglerada que, partiat d'aqueixa vila arriba a Saet Miquel del Fai, uns ceps plantats arrán del repeu de cingle, a quins l'avençament de la part alta del macís els serveix de xopluc, mai he notat en ells cap manifestació de mildiu a pesar de no haverse'ls aplicat el caldo bordelés.

ALBERT ROSÁS.

VALLESANES

SANT FOST DE CAPCENTELLES

En virtut del nomenament de regidors interins a consecuencia de la anulació de la proclamació pel art. 29 se va constituir novament el diumenge passat l'Ajuntament, essent elegit Alcalde D. Josep Torrents Pujol que ja ho era, primer tinent Don Francesc Torrents Salvat, Síndic D. Meneió Xicola Viñolas, tinent de La Llagosta D. Jaume Grau Rovira, essent els altres Regidors D. Josep Ribá Prunés, D. Josep Suñé Coll i D. Agustí Ferrer Plans.

Els quatre últims son els regidors interins.

Per la constitució se veu que tenen més seny els de Sant Fost, que no el diputat a Corts que els perturba.

MONTCADA

Després de molts esforços, ha conseguit el jove Regidor nacionalista Dr. Espinasa, que s'hagi arriat a una inteligencia entre l'Ajuntament i els hereus de D. Doménech Fius, acabant després de dos anys de durada, el plet que desgraciadament se venia sostenint i que a uns i altres tantes pessetes i contrarietats costaba.

El poble de Montcada tindrà ben aviat acabat el seu Hospital, i el municipi se veurà lliure dels amoïnós, despeses i rencunies que porta un plet i tot ho deurà al intel·ligent i actiu regidor.

Recomanem a la consideració de tots, especialment dels regidors, que tinguin ben en compte aital fet i les ventatjes que els ha portat en aquest, com en altres molts assumptes, la col·laboració de nostre amic.

Felicitem de tot cor al Dr. Espinasa, qui a les baixeses i restreres insidies dels seus contraris, contesta fent be al poble; i fent que el seu Ajuntament pugui disposar de 19,000 pessetes i que sense la seva acertada intervenció entre els hereus d'En Fius, el Consistori i l'arquitecte director de les obres del Hospital, o no s'hauria cobrat mai l'import del llegat, o hauria estat tard i ben minvat.

SANT FELIU DE CODINES

Per el diumenge de Pasqua s'ha fixat l'inauguració de la plaça de la Font dels Albes construïda a expenses del bon patrici D. Nicolau Usart. Queda un lloc esplèndid i decorat amb molt gust. La font s'ha arranjat sota la direcció del Sr. Mirabent, col·locants'hi una Verge de Montserrat de ceràmica. La plaça portarà el nom de D. Carme Mascaró d'Usart, en memoria de tan apreciable senyora.

A la festa ha estat convidat el Diputat Provincial D. Santiago de Riba i tots els fills i aimants de Saet Feliu, coincidint dita festa amb la de la Flor que anyalment se celebra. Sembla que l'Ajuntament te acordat col·locar el retrat de D. Nicolau Usart en la Casa Consistorial en agraïment al amor que demostra per Sant Feliu de Codines.

(1) Criptogamen Flora van Schelëssieu Pilze.

(2) Viala-Maladies de la Vigne.